

ابوالعلاء شوشتری

نویسنده: دکتر بصیر کامجو

ابوالعلاء شوشتری تاجیک تبار ایرانی از شاعران پارسی گوی عهد سامانی است. بنا به قول رادویانی، ابوالعلاء از علمای ادب بوده در عروض کتابی به فارسی داشته است، که در اینصورت از قدیمی ترین کسانی است که در علوم ادبی کتابی به فارسی نوشته است.

شاهد مثالهایی در ترجمان البلاغه و حقائق السحر از او آورده شده است که نشان از شهرت او در قرن پنجم دارد.

ابوالعلاء از علماء ادب بوده و کتابی در عروض بیپارسی داشته است و از اقدم کسانیست که در علوم ادبی بزبان پارسی کتاب نوشته اند. منوچهری نام او را در شمار شاعران قدیم آورده است :

بوالعلاء و بوالعباس و بوسلیک و بوالمثل
آنکه آمد از نوایح و آنکه آمد از هری.

و در کتاب « لغت فرس اسدی » و تذکره های مختلف دیگر از او نام برده شده است .
از اشعار اوست:

بیاور آنکه گواهی دهد ز جام که من

چهار گوهرم اندر چهار جای مدام

زُمرّد اندر تا کُم عقیق اندر غُرب (*)

سهیلم اندر خم آفتابم اندر جام

ای ... من ای ... تو انجیره گذاری سرگین خوری و قی کنی و باک نداری

ریچاله گری پیشه گرفتی تو همانا بخیره (کذا) در شیر بری کامه بر آری.

(*) غُرب : دانه انگور

تیری و کمانی و یکی نقش نشانه

بنگار و پیوند بسو فار یکی تیر

نامی بت من باز شناسی به تمامی.

آن بت که بخوبیش قرین نیست به کشمیر (1)

- 1 - فرهنگ معین ، ص 90 .
- رجوع شود بمقاله « ابوالعلاء شوشتری در مجله شرق ، سال اول ، ص 265 - 268 ،
- تاریخ ادبیات در ایران ، ذبیح الله صفا ، 438 - 439 .